

[Guldberg.]

side kommer noget, som vi kan begynde at lægge ved siden af. Venstres fremsættelse af det forslag, vi behandler nu, og som naturligvis skal ses i sammenhæng med vores forslag af 9. marts, er en invitation til uden at skulle binde sig, for her er jo nogle både vanskelige og farlige politiske spørgsmål, at komme med visse hovedsynspunkter. Dem er der også kommet en hel del frem af, og kan man få dem lagt ved siden af hinanden, så må jeg sige — det vil jeg også gerne sige til hr. Per Dich, som nok var den mest forbeholdne over for selve indholdet af dette forslag, om end måske ikke for princippet om at lukke op, sådan forstod jeg det i hvert tilfælde — at selv om der er en hel del uenighed, er det min bestemte opfattelse efter nu mange års drøftelser, at på en lang række områder kan de fem partier, der ellers på mange punkter kan stå langt fra hinanden, godt ud fra ganske almindelig sund fornuft i fællesskab nå frem til visse rammer. At vi så får svære problemer, når vi skal til at fylde detaljer, penge og meget andet i dem, ved jeg godt, men det er dog alligevel et skridt på vejen, og på en eller anden måde skal vi i gang med det.

Så meget om det principielle i det, der er sagt, og om meningen med dette forslag. Vi venter ikke i venstre, at fordi vi fremsætter et sådant forslag til folketingsbeslutning, går man lige hen og siger: det kan vi da godt gå om bord i. Jeg vil gerne herefter svare på en række af de spørgsmål, der er stillet.

Jeg vil først sige, at det helt principielle er at få skabt en eller anden balance på boligmarkedet. Jeg tror ikke, der er noget politisk parti, der ikke er enig i, at en langsigtet løsning og normale forhold vil indebære, at der er en balance mellem prisen og det, man får for den. De to ting må svare til hinanden. Det tror jeg vi alle sammen er enige om. Så må man gå videre og sige, at nu prøvede vi i 1966 én måde at komme frem til det på, og jeg tror også, at vi, ansvarlige og ikke-ansvarlige i denne sag, må sige, at det kom vi ikke langt med. Som medansvarlig giver man sig selvfølgelig til at spekulere over hvorfor, og så kan man nå til forskellige konklusioner, men i venstre tror vi, at i hvert tilfælde én af grundene var, at vi i 1966 forsøgte på én gang at lave en udlig-

ning og en forhøjelse af lejen i den gamle boligmasse. Man kunne ikke sige til hvor meget, men man prøvede at sigte på et eller andet, og så fik man de to ting blandet sammen. Der er to ting i den udligning, kan man sige: der er en jævnføring, og der er uundgåeligt en forhøjelse af nogle huslejer. Så kan man spørge: hvor mange? Men det er uundgåeligt, at nogle huslejer forhøjes, nemlig de, der i forhold til et andet niveau er usædvanlig lave. Den kombination af på én gang at jævnføre og at niveauløfte førte, så vidt jeg kan se, til en række af de uheldige ting, der netop er påpeget i dag med denne udligning.

Vor tanke med dette forslag er altså at rejse en debat om, hvorvidt man skal prøve, om jeg så må sige, at skille de to processer ad, og deri ligger netop også, at det ikke går ud på, at man på forhånd siger: nu gælder det om at få en vurdering af de gamle boliger, som bygger på huslejeniveauet i det allerede af det nye, vi har. Det kan ikke være rigtigt. Jeg er lige ved at sige snarere tværtimod. Jeg vil ikke gå ind for, at man bare siger: vi ophæver restriktionerne, og så ser vi, hvad der sker. Men for lige teoretisk at beskæftige sig med tankegangen bare et øjeblik; jeg tror ikke, man kan gøre det, fordi der vil komme uregulerede ting ind i det, som vil forvride det. Men hvis man teoretisk beskæftigede sig med denne tankegang et øjeblik, så har jeg såmænd fornemmelsen af, at det godt kunne vise sig, at der var ikke så helt få lejligheder f. eks. i det storkøbenhavn-område, gamle og relativt billige lejligheder, som aldeles ikke kan bære mere i husleje, hvis man altså havde virkelig bevægelse i alt det andet. Derfor tror vi i venstre, at man skal være uhyre forsigtig med at få blandet tingene sammen, og vi ville gerne have den del af processen, som består i en jævnføring, behandlet afslappet og for sig; og da det tager nogen tid, foreslår vi i konsekvens heraf, at man som oplæg til en langsigtet løsning tager dette ud og forsøger, om man kunne begynde med det.

Ministeren rejste i sit svar det spørgsmål, hvad der skal ske, hvis lejeren nu dør eller flytter til udlandet. Og dér er vores svar ganske klart dette; at det er ikke meningen med dette forslag at forrykke niveauet, forholdet mellem lejere og ejere, altså heller ikke at give ejerne noget, og det betyder, at den afgift, som svarer til, hvad lejerne får,